

Marking notes
Remarques pour la notation
Notas para la corrección

May / Mai / Mayo 2017

Hungarian / Hongrois / Húngaro
A: literature / littérature / literatura

Higher level
Niveau supérieur
Nivel superior

Paper / Épreuve / Prueba 1

These marking notes are **confidential** and for the exclusive use of examiners in this examination session.

They are the property of the International Baccalaureate and must **not** be reproduced or distributed to any other person without the authorization of the IB Global Centre, Cardiff.

Ces remarques pour la notation sont **confidentielles**. Leur usage est réservé exclusivement aux examinateurs participant à cette session.

Ces remarques sont la propriété du Baccalauréat International. Toute reproduction ou distribution à de tierces personnes sans l'autorisation préalable du centre mondial de l'IB à Cardiff est **interdite**.

Estas notas para la corrección son **confidenciales** y para el uso exclusivo de los examinadores en esta convocatoria de exámenes.

Son propiedad del Bachillerato Internacional y **no deben** reproducirse ni distribuirse a ninguna otra persona sin la autorización del centro global del IB en Cardiff.

The following are the annotations available to use when marking responses.

Annotation	Explanation	Associated shortcut
	Caret – indicates omission.	Alt+1
	Incorrect point – indicates factual inaccuracies or misinterpretations.	Alt+2
	Ellipse that can be expanded.	Alt+3
	Horizontal wavy line that can be expanded – indicates language errors / incoherence.	Alt+4
	Highlight tool that can be expanded.	Alt+5
	On page comment – justifies application of assessment criteria.	Alt+6
	Unclear content or language.	Alt+7
	SEEN - every scanned page must be annotated or marked as SEEN.	Alt+8
	Good Response/Good Point.	Alt+9
	Vertical wavy line that can be expanded – indicates irrelevance / going off the point.	Alt+0

You **must** make sure you have looked at all pages. Please put the **SEEN** annotation on any blank page, to indicate that you have seen it.

When using the *On Page Comments* annotation, please keep the following in mind:

- Avoid covering the candidate’s own writing. This can be done by writing your comments in the margins then running the arrow attached to the ‘on-page comment’ annotation to the appropriate place.
- Provide all comments in the target language.
- You may provide summative comments at the end of the script, but please do NOT record numerical marks on the scripts.

General marking instructions

These notes to examiners are intended only as guidelines to assist marking. They are not offered as an exhaustive and fixed set of responses or approaches to which all answers must rigidly adhere.

Good ideas or angles not offered here should be acknowledged and rewarded as appropriate. Similarly, answers which do not include all the ideas or approaches suggested here should be rewarded appropriately.

Of course, some of the points listed will appear in weaker papers, but are unlikely to be developed.

Instructions générales pour la notation

Ces remarques sont de simples lignes directrices destinées à aider les examinateurs lors de la notation. Elles ne peuvent en aucun cas être considérées comme un ensemble fixe et exhaustif de réponses ou d'approches de notation auxquelles les réponses doivent strictement correspondre.

Les idées ou angles valables qui n'ont pas été proposés ici doivent être reconnus et récompensés de manière appropriée.

De même, les réponses qui ne comprennent pas toutes les idées ou approches mentionnées ici doivent être récompensées de manière appropriée.

Naturellement, certains des points mentionnés apparaîtront dans les épreuves les moins bonnes mais n'y seront probablement pas développés.

Instrucciones generales para la corrección

El objetivo de estas notas para los examinadores es servir de directrices para ayudar en la corrección. Por lo tanto, no deben considerarse una colección fija y exhaustiva de respuestas y enfoques por la que deban regirse estrictamente todas las respuestas.

Los buenos enfoques e ideas que no se mencionen en las notas para la corrección deben recibir el reconocimiento y la valoración que les corresponda.

De igual manera, las respuestas que no incluyan todas las ideas o los enfoques que se sugieren en las notas deben valorarse en su justa medida.

Por supuesto, algunos de los puntos que se incluyen en las notas aparecerán en exámenes más flojos, pero probablemente no se habrán desarrollado.

1. A megfelelőtől a jóig értékelt irodalmi kommentár tartalmazza:
- értelmezi az egyes szám 3. személyű elbeszélői mód hatását (kívülről is látjuk a szereplőket, és tudjuk azt is, hogy a szereplők mit éreznek)
  - kitér a cselekmény idejének és helyének jelentőségére (új év szimbolikus értelme: új év – új kezdet – új remények; ennek mintegy ellenpontja a ködös, hideg reggel: köd misztikussá teszi a hétköznapi eseményt; ködből kiváló misztikus alak, aki a végén újra szinte köddé válik)
  - felismeri, hogy az elbeszélés tárgyilagos stílusa és a helyzet abszurditása között mekkora ellentét feszül – groteszkké teszi a novellát (racionális környezetbe irracionális szereplőt visz be: az ördögöt, akinek irracionális mivoltát racionális tényként fogadja el a főszereplő)
  - felismeri, hogy a novella központi témája a szerencse illetve szerencsétlenség (Tokodinak nincs szerencséje, felvesz egy stoppost – aki a végén átveri; a malacfarok mint szerencsehozó talizmán kulturális hagyományára kitér)
  - főszereplő jellemét ábrázolja, kitér a jellemzés módjára (kedves, szavatartó ember, szeret bütykölni, és büszke is a tudományára, érdeklődő, jóhiszemű – naiv, pont a lényegét nem veszi észre, azt, ami majd kiveri a szemét; a beszédstílusa és az életkörülményei is egyszerűek, hétköznapi, szerethető figura)
  - el tudja különíteni a novella szerkezeti egységeit
  - elemzi a párbeszéd szerepét (jellemábrázolás; ugyanakkor a groteszk helyzet megteremtője is, hiszen Tokodi egész végig nem vesz tudomást arról, hogy ki az utasa, és miközben az olvasó pontosan érti a helyzetet, a főszereplő úgy viselkedik, mintha egy hétköznapi stoppossal beszélgetne).

A nagyon jótól a kiválóig értékelt irodalmi kommentár tartalmazza továbbá:

- felismeri, hogy a klasszikus magyar népmesékkal groteszk párhuzamba állítható a történet (szegény ember és az ördög), hiszen amíg a népmesékben általában a furfangos szegény ember jár túl az ördög eszén, addig itt az ördög nyer
- kitér arra a feszültségre, ami a kulturális és irodalmi hagyományok alapján várható, és ami ténylegesen történik a novellában (Tokodi a nyilvánvalót nem ismeri fel, természetesnek veszi a természetfelettit, az ördög veri át a végén a szegény embert; a templomnál teszi ki az ördögöt, aki ezt „tökéletesnek” mondja, a templom megemlítése a vallásos hagyományt is előhívja: végítélet, örök kárhozat)
- értelmezi a címet és azt, hogy milyen várakozást ébreszt az olvasóban (kultúrtörténeti hagyomány: a bűnösök örök szenvedése a pokolban; a népmesei ördögfigura, aki nagy kondérban főzi a bűnösöket, stb.; ráirányítja a figyelmünket a várható fordulatra, így még meglepőbb a főszereplő „vaksága”)
- kitér a hétköznapi nyelvhasználat hatására (mintha bárkivel megtörténhetne; abszurdá teszi a novellát, hiszen mégiscsak egy mitológiai figurával beszélget Tokodi teljesen hétköznapi módon)
- észreveszi, hogy az ördög megnevezésére először az „idegen” később pedig az „utasa” szavakat használja, kitér ennek jelentőségére
- kitér a lezárás tárgyilagosságára, arra, ahogyan a főszereplő tudomásul veszi, hogy átverték – mintha mindegy lenne, békén hagyja-e az ördög
- (nem elvárható, de dicséretre méltó, ha felismeri, hogy a novella illeszkedik az örkényi groteszkség hagyományába).

2. A megfelelő től a jóig értékelt irodalmi kommentár tartalmazza:

- elemzi a vershelyzetet (villamosút) és a vers központi gondolatát (a lírai én rádöbben az élet kiszámíthatatlanságára)
- villamosút és az élet párhuzamaira kitér (sínen, azaz kötött, előre megtervezett úton halad, de jelenleg a hídon – azaz mégiscsak a levegőben, ráadásul a látási viszonyok meglehetősen rosszak, az ott a pálya, de nem látszik – bizonytalansága)
- felismeri a köd = szorongás metaforát
- elemzi a versben fellelhető ellentéteket és azok hatását (pl. külvilág kopottsága – gondolatok gazdagsága; tágasság helyett ködfalak; ellentétekre épülő harmadik versszak)
- elemzi a verset indító felütés szerepét (E/2 – bizalmi viszonyt feltételezve szólítja meg az olvasót, ezzel a gesztussal tulajdonképpen létrehozza a saját hallgatóságát)
- felismeri az egyes szám első személyű igealakok használatának hatását (személyesség – de a személyes élmény univerzálissá tágul)
- elemzi a versépítkezés logikáját (konkrét képektől haladunk az elvont gondolatok felé: ahogy kirobogunk a villamossal a még látható – tapasztalható világból a hídra; egyszerre elveszítjük a talajt a lábunk alól: a semmi, a köd veszi át a látvány szerepét és ezzel elindul egy gondolati sík).

A nagyon jótól a kiválóig értékelt irodalmi kommentár tartalmazza továbbá:

- felismeri a villamosút allegorikus mivoltát (utazás mint toposz)
- kitér az élet eseményeinek predesztináltságára és kiszolgáltatottságára (ahogyan a sín kötötté teszi a villamos útját, ahogy a villamoson utazónak nem áll módjában vezetni, irányítani a villamost – úgy az élet dolgai is tűnhetnek ilyen előre eltervezettnek, kívülről irányítottak)
- kitér a köd központi szerepére a versépítkezés logikájában (a „köd” szó többszöri ismétlése, többletjelentéssel való felruházása)
- felfigyel a rideg valóság és a hideg korlát párhuzamára
- elemzi a vers szerkezetét (25 sor, változó hosszúságú versszakok, melyből a harmadik a leghosszabb – ebben a versszakban terelődik gondolati síkra a költemény)
- elemzi a költői eszközök szerepét az alaphangulat megteremtésében (szabálytalan, kiszámíthatatlan rímek – ahogy az élet is kiszámíthatatlan; 10-11 szótagos sorok – viszonylag szabályosan, de a vers mértani közepén a 2. versszak végén egy 5 szótagos „döbbenem álltam” – kiemeli a mondanivalót; a vers két utolsó sora pedig szabályosan rímel, és azonos a szótagszáma is – megint csak kiemeli a mondanivalót).